

визначено зростання на 62% вилучення заборонених речовин у порівнянні з 2019 р. (на 15 випадків більше).

Висновки. Проведено аналіз підходів до організації діяльності служби кінологічного забезпечення, пов'язаної з обігом наркотичних засобів та психотропних речовин в Україні, та результативності використання інспекторів-кінологів зі службовими собаками на прикладі Донецького прикордонного загону (В/Ч 9937), Донецька області м. Маріуполь (Приморський район) протягом 2018-2020 рр.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Немченко А.С., Назаркіна В. М., Коба Т. М., Куриленко Ю.Є.
Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
economica@nuph.edu.ua

Вступ. За статистичними даними, частка державних закупівель в Україні становить близько 15% ВВП. Тобто, закупівлі є важелем соціально-економічного розвитку держави. Від ефективності публічних закупівель у системі охорони здоров'я (ОЗ) залежить якість і доступність медичної та фармацевтичної допомоги для населення, раціональність використання обмежених бюджетних ресурсів. Так, зокрема, у 2018 р. здійснено більше 25 тис. медичних закупівель на суму близько 12 млрд грн.

Мета дослідження. Аналіз стану та перспективи публічних закупівель в системі ОЗ.

Матеріали та методи. У дослідженні були використані матеріали з офіційного сайту Міністерства охорони здоров'я та Верховної Ради України; порталу державних закупівель «ProZorro»; наукових публікацій з обраної тематики. Методами були обрані — аналітичний та узагальнення наукової інформації.

Отримані результати. У зв'язку з реформуванням тендерного процесу у 2016 р. був прийнятий Закон України «Про публічні закупівлі», яким передбачено проведення закупівель через електронну систему «ProZorro». Відповідно до ст. 13 вказаного Закону закупівлі можуть здійснюватися шляхом застосування однієї з таких конкурентних процедур:

- торги з обмеженою участю;
- відкриті торги;
- конкурентний діалог, у виняткових випадках може бути застосовано переговорну

процедуру.

Також можливою є закупівля лікарських засобів (ЛЗ), канцтоварів, офісної техніки на суми від 50 до 200 тис. грн через державний онлайн-магазин ProZorro Market, який розглядається як найбільш вигідна альтернатива спрощеним закупівлям, що дозволяє суттєво оптимізувати цей процес. У 2018 р. було затверджено «Концепцію реформування закупівель лікарських засобів, медичних виробів, допоміжних засобів та інших товарів медичного призначення», метою якої є створення сприятливого середовища для раціонального використання бюджетних коштів; зниження корупційних ризиків, адміністративних витрат і відповідних бар'єрів; орієнтованість на потреби пацієнта.

Також у 2018 р. відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» створено Національну службу здоров'я (НСЗУ) та централізовану закупівельну агенцію МОЗ ДП «Медичні закупівлі України», яка має

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

здійснювати централізовані закупівлі в межах програм, що є стратегічними.

Департаменти і заклади охорони здоров'я (ЗОЗ) здійснюють децентралізовані закупівлі для забезпечення власних потреб самостійно на підставі затвердженого річного плану закупівель. Так, закуповуються ЛЗ, які передбачені програмою медичних гарантій (ПМГ) і використовуються при лікуванні у стаціонарі та для забезпечення пільгового відпуску ліків амбулаторним хворим. Про забезпеченість ЗОЗ необхідними ЛЗ можна дізнатися за допомогою спеціального сервісу «Є-ліки» (інформація постійно оновлюється і доступ до неї мають як медичні установи, так й громадяни).

Відповідно до чинного законодавства за наявності і закупівлю ЛЗ та витратних матеріалів у медичному закладі несуть відповідальність, як уповноважені особи, так і керівники ЗОЗ, а за організацію і належне фінансування – представники місцевих органів влади. Замовник здійснює закупівлі відповідно до річного плану, де зазначені:

- найменування та код ЄДРПОУ замовника;
- конкретну назву предмета закупівлі з кодами;
- процедуру закупівлі;
- орієнтовний термін її проведення;
- очікувану вартість предмета закупівлі.

Річний план закупівель і додаток обов'язково мають бути оприлюднені в системі ProZorro. Згідно з Постановою КМУ від 25.03.2009 р. №333 закупівлі, що здійснюються ЗОЗ і установами ОЗ повністю або частково фінансуються з державного та місцевого бюджетів, мають проводитися відповідно до Національного переліку основних ЛЗ, який містить 427 МНН (діючих речовин).

Кожен ЗОЗ чи його підрозділ має обрати лише ті ліки, які стосуються їх профілю та необхідні для лікування пацієнтів. Лише у тому разі, коли ЗОЗ на 100% забезпечили власну потребу за Національним переліком основних ЛЗ, а також за необхідності, вони можуть закупляти ЛЗ поза переліком. Отже, ключовим моментом у проведенні ефективних закупівель в системі ОЗ є складання річного плану закупівель та обґрунтування потреби у необхідних ЛЗ.

Алгоритм розрахунку потреби прописаний у Порядку, затвердженому наказом МОЗ України № 782 від 11.07.2017 р., згідно з яким стаціонари мають змогу самостійно розрахувати потребу відповідно до затвердженої методики: залежно від захворюваності або від споживання. Для розрахунку потреби в медичному закладі створюється робоча група у складі: очільника медичного закладу; заступника головного лікаря з економічних питань; фармацевта, представників громадських організацій (за потреби).

За результатами проведеного аналізу даних публічного модуля медичної аналітики за кодами «33600000-6 Фармацевтична продукція» та «33600000-1 Медичне обладнання» нами було встановлено наступне. За період 2016–2020 р.р. загальна кількість оголошених лотів у розділі «Медичні закупівлі» становить 609 тис. (з них 43,6% становлять ЛЗ, 56,4% – медичне обладнання), а очікувана вартість лотів становить 151,3 млрд грн.

Встановлено, що основну частку публічних медичних закупівель склали допорогові закупівлі – 458,7 тис. лотів з очікуваною вартістю 38,75 млрд грн (75,3% за кількісним показником і 26% від загальної очікуваної вартості). Також за цей період проведено 150,35 тис. надпорогових закупівель на суму 112,5 млрд грн. Кількість організаторів закупівель за цей період становить близько 20 тис., кількість учасників – 23,6 тис., у середньому 1,61 учасників на одні торги. При цьому лідерство зберігають декілька постачальників, а саме: ТОВ «БадМ-Б», ТОВ Медичний центр М.Т.К., ТОВ «Віджі медікал», ТОВ БадМ.

Нами було проведено аналіз закупівель ЛЗ за міжнародними непатентованими і

загальноприйнятими назвами. Встановлено, що за кількістю лотів, серед учасників та постачальників ТОП-10 лідерів займають такі препарати:

- натрію хлорид (17,2 тис. лотів або 6,47% від загальної кількості ЛЗ),
- парацетамол (15.1 тис. або 5,68%),
- дексаметазон (14.8 тис. або 5,57%),
- дротаверин (12,3 тис. або 4,63%),
- метамізол натрій (11,9 тис. або 4,48%),
- глюкоза (11,7 тис. або 4,40%),
- цефтриаксон (11,6 тис. або 4,36%),
- магнію сульфат (10,9 тис. або 4,10%),
- фуросемід (10,2 тис. або 3,84%),
- диклофенак (10,0 тис. або 3,76%).

Аналіз динаміки закупівель свідчить, що, як правило, на початку року (у лютому-березні) спостерігається активізація публічних закупівель (оголошення торгів). Це обумовлено необхідністю здійснювати закупівлі ЛЗ на весь рік відповідно встановленої потреби.

Висновки. Проведено аналіз нормативно-правової бази та особливостей здійснення публічних закупівель в ОЗ. Ключовими моментами є обґрунтоване визначення потреби ЛЗ, складання річного плану закупівель та тендерної документації. Дослідження структури та динаміки децентралізованих публічних закупівель в ОЗ дозволило визначити основні тенденції, перспективи та проблеми.

АНАЛІЗ ПОШИРЕНOSTІ РЕВМАТОЇДНОГО АРТРИТУ В СВІТІ

Немченко А.С., Попова М.С., Куриленко Ю.Є.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

economica@ukr.net

Вступ. Ревматоїдний артрит (РА) представляє собою аутоімунне захворювання. Такий вид захворювання виникає, коли імунна система організму приймає власні тканини за чужорідні, тобто класифікує їх, як бактерії або віруси. Імунна система виробляє антитіла для пошуку і знищення тканин в синовіальній оболонці. РА може атакувати серце, легені, м'язи, хрящі і зв'язки. Для РА характерно хронічний набряк і біль, що може привести до незворотної інвалідності. Проблемою захворювання є те, що при неправильному лікуванні вже через 5 років хворий стає інвалідом, не може працювати та як наслідок покращувати якість життя. Тому, дослідження у цьому напрямку є актуальними.

Мета дослідження. Аналіз поширеності РА в країнах світу.

Матеріали та методи. Матеріали, що були використані під час дослідження: National library of medicine, Global data, ResearchAndMarkets.com. Методи – аналітичний та узагальнення інформації.

Отримані результати. Офіційні дані про поширеність РА представлені, як правило, в дослідженнях, проведених у США та Європі, на жаль інформація про інші частини світу майже відсутня у відкритому доступі. Поширеність РА у промислово розвинутих країнах світу коливається від 0,5% до 3% серед осіб віком від 16 років.